

A2.7 Yksilön ja yhteisön asiantuntijuus (4 op)

HY, Avoin yliopisto
FL Kirsi Kallio
Kesä 2016

A2.7 YKSILÖN JA YHTEISÖN ASIANTUNTIJUUS (4 op)

1 OPINTOJAKSON TAVOITTEET JA TYÖSKENTELYMENETELMÄT

Kasvatustieteiden aineopintojen jakson *A2.7. Yksilön ja yhteisön asiantuntijuus* tavoitteena on, että perehdyt asiantuntijuutta koskevien teorioiden kehitykseen ja viimeaikaisiin asiantuntijuutta koskeviin tutkimuksiin.

Opintojaksolla sovelletaan nk. *käänteisen opetuksen* periaatetta. Tämä tarkoittaa, että tutustut uuteen asiaan ensin itsenäisesti, jonka jälkeen asian käsittelyä jatketaan yhteisöllisesti lähiopetuskerroilla. Opettaja on valmistellut yhdessä FT, Dos. Marianne Teräksen kanssa ennakkoon opiskeltavan materiaalin Moodleen. Tämä materiaali kostuu videotallennetuista noin 10 – 20 minuutin mittaisista luennoista sekä valikoiduista teksteistä. Sisällöllisesti opintojakso jakautuu neljään eri teemaan.

Opiskele kullekin teemalle osoitettu materiaali aina ennen kokoontumiskertaa, jolla ko. teemaa työstetään. Ensimmäistä kokoontumiskertaa varten opiskele jo ensimmäisen teeman materiaali. Ensimmäisellä kokoontumiskerralla opiskelijoista muodostetaan noin neljän hengen ryhmiä. Näissä pienryhmissä työskennellään koko opintojakson ajan. Kullakin lähiopetuskerralla ryhmänne työstää eteenpäin itsenäisesti opiskelemiensa materiaalien sisältöjä niihin liittyvien tehtävien ohjaamina. Jos mahdollista, tuo mukanas oma kannettava tietokoneesi täydellä akkuvarauksella.

Opettaja ei kokoontumiskerroilla luennoi uutta asiaa vaan keskittyy ryhmätyöskentelyn ohjaamiseen ja materiaaleista nousseisiin kysymyksiin vastaamiseen. Oleellista ryhmätyöskentelylle on uuden tiedon luominen ja dokumentointi, ei siis vain opettajien laatiman materiaalin omaksuminen. Voit myös tuoda omia aiheeseen liittyviä kiinnostavia materiaaleja lähitapaamisiin tai tallentaa niitä Moodleen kunkin teeman kohdalle, näitä materiaaleja voitte käyttää myös ryhmän osatehtäviin.

Kunkin teeman käsittelyn päätteeksi ryhmäsi tallentaa Moodleen noin sivun mittaisen kirjoituksen. Ohjeistus osatehtävään löytyy kunkin teeman yhteydestä. Kukin ryhmä palauttaa kokoontumiskertojen aikana siis yhteensä neljä osatehtävää. Kokoontumiskertojen päätyttyä ryhmät jatkavat työskentelyään opintojakson lopputehtävää valmistellen. Ryhmätyöskentelyn tukena voi hyödyntää Moodleen luotavia ryhmäkohtaisia keskustelu- ja wiki-alustoja.

2 OPINTOJAKSON OSATEHTÄVÄT

1. Asiantuntijuuden käsitteen ulottuvuudet ja muutos (n. 1 sivu) tiistaina 14.6.2016

Opiskeltava materiaali Moodlessa:

- luentotallenne: Asiantuntijuuden käsitteestä
- teksti: Lehtinen, E. & Palonen, T. 2011. Asiantuntijaosaamisen luonne ja osaamisen tunnistamisen haasteet. Ammattikasvatuksen aikakauskirja, 13(4), 24-42.
http://www.okka-saatio.com/aikakauskirja/pdf/Aikak_4_2011_lehtinen.pdf

Ryhmätehtävät lähitapaamisessa:

- Hahmotelkaa kartta asiantuntijuuden käsitteen ulottuvuuksista
- Miten asiantuntijuuden vaatimukset ovat muuttuneet historiallisesti työn ja tuotannon muotojen kehittyessä?
- Listatkaa materiaaleissa esitetyt asiantuntijuuden lähikäsitteet. Pohtikaa yhden niistä suhdetta asiantuntijuuden käsitteeseen.

2. Asiantuntijuuden kehittyminen (n. 1 sivu) tiistaina 21.6.2016

Opiskeltava materiaali Moodlessa:

- luentotallenne: Asiantuntijuuden kehittymisen mallit ja mekanismit
- teksti: Dreyfus & Dreyfus: Mind over machine: The Power of Human Intuition and Expertise in the Era of the Computer (1986) luku 1: "Five steps from novice to expert" sivut 21-36.
(lyhyt suomenkielinen kuvaus ko. mallista Leinonen (2009). Simulaattorikouluttajan asiantuntijuus, sivut 8-9. http://epublications.uef.fi/pub/URN_NBN_fi_joy-20090076/URN_NBN_fi_joy-20090076.pdf)

Ryhmätehtävät lähitapaamisessa:

- Millaisia asiantuntijuuden tunnistamisen malleja hahmotitte materiaaleista?
- Miten asiantuntijaksi voi kehittyä?
- Pohtikaa asiantuntijaksi kehittymisen polkua jollakin tuntemallanne alalla.

3. Rajat ylittävä asiantuntijuus (n. 1 sivu) tiistaina 21.6.2016

Opiskeltava materiaali Moodlessa:

- luentotallenne: Rajat ylittävä asiantuntijuus
- teksti: Evans, R. & Collins, H. (2010). Interactional expertise and the imitations game. Oppikirjassa: Gorman, M. Trading zones and Interactional expertise: Creating new kinds of collaboration. luku 4, sivut 51-70

Ryhmätehtävät lähitapaamisessa:

- Miten yksilön ja yhteisön asiantuntijuus eroavat toisistaan?
- Miksi yhteisöllinen asiantuntijuus on tärkeää?

- Miten yhteisöllistä asiantuntijuutta voi kehittää? Ideoikaa konkreettinen esimerkki.

4. Asiantuntijuuden tutkimus ja sen nykyaasteet tiistaina 28.6.2016

Opiskeltava materiaali Moodlella:

- luentotalenne: Asiantuntijuuden tutkimuksen metodologioista
- teksti: Hakkarainen, K., Palonen, T. & Paavola, S. 2002. Kolme näkökulmaa asiantuntijuuden tutkimiseen. *Psykologia* 37(6), 448-464. <http://www.tml.tkk.fi/Opinnot/T-110.556/2004/Materiaali/asiantuntijuus.pdf>

Ryhmätehtävä lähitapaamisessa:

- Ideoikaa oma asiantuntijuuden tunnistamiseen tai kehittämiseen liittyvä tutkimusaiheenne. Muotoilkaa tutkimuskysymykset. Millaisin menetelmin aihetta tutkisitte? Mistä ja miten keräisitte aineistoa? Miksi aihe olisi tärkeä tutkia? Ketä tutkimukseenne hyödyttäisi?

Palauttakaa kukin osatehtävä Moodleen kunkin kokoontumiskerran päätteeksi.

3 OPINTOJAKOSON LOPPUKÄYNTI

A) ANALYYSI ASiantuntijuudesta POHJANA OPPIKIRJOJEN TEKSTIT (n. 4 sivua)

Valitkaa kustakin oppikirjasta yksi luku/teksti

Perehtykää ensin huolella ryhmänne valitsemaan asiantuntijuutta käsittelevään tekstiin. Tämän jälkeen keskustelkaa yhdessä seuraavista seikoista ja tiivistäkää ajatuksenne noin 4 sivun mittaiseksi vastaukseksi:

- Millainen on teksteihin sisältyvä näkemys asiantuntijuudesta ja eroavatko ne toisistaan, miten?
- Mitkä ovat tekstien keskeiset argumentit?
- Miten näitä argumentteja voi arvioida kriittisesti?
- Miten esitettyjä näkökulmia voi soveltaa asiantuntijuuden kehittämiseen? Voitte ideoida oman konkreettisen esimerkin.

B) OMA KASVATUSTIETEELLINEN ASiantuntijuus (n. 2 sivua)

Pohtikaa, mistä kasvatustieteilijän asiantuntemus koostuu? Miten kasvatustieteiden asiantuntijaksi kehitytään? Miten tätä kehittymistä voi tukea?

C) OMAN OPPIMISEN ARVIOINTI (n. 1 sivu)

Miten tämä opintojakso on kehittänyt omaa kasvatustieteellistä asiantuntijuuttanne? Miten opintojakson materiaali + tehtävät ovat tukeneet kehittymistänne? Miten opintojakson opettajan toiminta tuki oppimistänne? Kuinka opintojakson toteutusta voisi kehittää?

Kuinka ryhmänne työskenteli (työnjako, aikataulu, kanavat yms.)? Miten ryhmän toiminta edesauttoi / esti oppimistänne? Mitä tekisitte nyt toisin?

Palauttakaa lopputehtävä Moodleen viimeistään keskiviikkona 17.8.2016..

4 OPINTOJAKSON ARVIOINTI JA PALAUTE

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää, että opiskelija on perehtynyt opintojakson materiaaliin Moodlella ennen kutakin kokoontumiskertaa. Opiskelija osallistuu aktiivisesti ryhmätyöskentelyyn sekä lähitapaamisissa että Moodlella. Mahdollisten poissaolojen korvaaminen on sovittava ryhmän kesken.

Opintojakson arviointi on ryhmäkohtaista. Opettaja arvioi kunkin kokoontumiskerran jälkeen Moodlella palautetut ryhmätehtävät sekä lopputehtävän asteikolla 0-5. Opintojakson loppuarvosanassa neljän osatehtävän painotus on yhteensä 50 prosenttia ja lopputehtävän painotus 50 prosenttia.

Osatehtävien arvioinnissa painottuu, miten ryhmä ymmärtää, analysoi ja soveltaa, tehtävässään asiantuntijuustutkimusta, sen viimeaikaista kehitystä ja siihen liittyvää teoriaa.

Lopputehtävän osalta arvioidaan kohdat a + b sen perusteella, miten ryhmän työssä näkyy asiantuntijuustutkimuksen analyysi ja sen kriittinen arviointi. Lisäarvoa tuo kyky luoda olemassa olevan tiedon perusteella uutta (esimerkiksi tulevaisuuden tarpeita) liittyen asiantuntijuuden tutkimukseen ja koulutukseen. Lopputehtävän c-osio arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätty.

Hyväksytyt suorituksen edellytys on, että kurssin oppimateriaaleihin on perehdytty ja annettuihin kysymyksiin vastattu huolella. Ryhmällä on mahdollisuus täydentää hylättyä osatehtävää sekä lopputehtävää yhden kerran ja palauttaa täydennetty tehtävä Moodlella opettajan ilmoittamassa määräajassa.

Sekä osatehtävät että lopputehtävät ovat Moodlella kaikkien opintojaksolle osallistujien luettavissa. Suotavaa olisi kommentoida ja antaa vertaispalautetta vapaamuotoisesti kunkin ryhmän tuotoksista. Rajatapauksissa muiden ryhmien vastausten aktiivinen ja ansiokas kommentointi voi nostaa ryhmän jaksosta saamaa loppuarvosanaa yhden numeron verran.

Opettaja ilmoittaa kullekin ryhmälle antamansa arvosanat perusteluineen. Nämä arvosanat eivät mene tiedoksi muille kuin asianosaiselle ryhmälle.